

**Буджацька селищна рада
Болградського району Одеської області**

П'ятдесят п'ята сесія VIII скликання

РІШЕННЯ

від 10.06.2025

№ 2464-VIII

Про затвердження Меморандуму між Біосферним заповідником "Асканія-Нова" імені Ф. Е. Фальц-Фейна НААН (ОТГ Асканія-Нова Каховського району Херсонської області) та Буджацькою селищною радою Болградського району Одеської області

Розглянувши Меморандум між Біосферним заповідником "Асканія-Нова" імені Ф. Е. Фальц-Фейна НААН (ОТГ Асканія-Нова Каховського району Херсонської області) та Буджацькою селищною радою Болградського району Одеської області, керуючись Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні", селищна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Меморандум між Біосферним заповідником "Асканія-Нова" імені Ф. Е. Фальц-Фейна НААН (ОТГ Асканія-Нова Каховського району Херсонської області) та Буджацькою селищною радою Болградського району Одеської області (додається).
2. Від імені Буджацької селищної ради підписати Меморандум доручити голові Буджацької селищної ради, Кюссе І. Г.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію з питань фінансів, бюджету та соціально-економічного розвитку.

Селищний голова

Іван КЮССЕ

МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВПРАЦЮ

Ми, повноважні представники

- ❖ Буджацької селищної ради, в особі голови КЮССЕ Івана Георгійовича, який рішенням сесії Буджацької селищної ради № 2464-VIII від 10.06.2025 року, уповноважений підписати Меморандум про співпрацю,
 - ❖ Біосферного заповідника «Асканія-Нова» імені Ф. Е. Фальц-Фейна НААН, в особі директора ШАПОВАЛА Віктора Володимировича,
 - ❖ Громадської організації «Рівайлдинг Україна», в особі виконавчого директора ДЬЯКОВА Олега Анатолійовича, що підписались нижче,
- бажаючи забезпечити умови для сталого розвитку територіальних громад південно-західного субрегіону Одеської області шляхом диверсифікації його економіки та запровадження нових видів економічної діяльності, дружніх до довкілля та з високим рівнем адаптації до зміни клімату, зокрема туризму на основі природних територій (nature-based tourism);
 - будучи зацікавленими у збереженні унікального природного та історико-культурного комплексу Буджацьких степів, зокрема Тарутинського степу, що є одним з небагатьох збережених у первісному стані степових ландшафтів України та Європи, об'єктом європейської Смарагдової мережі й місцем, де сконцентрована значна кількість об'єктів культурної спадщини;
 - визнаючи, що шлях до забезпечення ефективного регіонального та місцевого розвитку лежить через міжсекторну співпрацю між владою, бізнесом, наукою, природоохоронною спільнотою та громадськістю;
 - поділяючи інноваційну концепцію «ревайлдингу» (відновлення дикої природи) на європейських теренах, використовуючи традиційне невиснажливе природокористування для збереження і оптимізації стану природних екосистем, відновлення природних ландшафтів, рослинного і тваринного світу, поєднуючи це із завданнями покращення якості середовища існування людини й створення нових можливостей для соціально-економічного розвитку місцевих громад та їхньої кращої адаптації до такого глобального виклику, як зміна клімату;
 - виходячи з необхідності розширення територій природно-заповідного фонду, з урахуванням критичної ситуації, спричиненої збройною агресією російської федерації проти України та значної шкоди, завданої степовим біотопам на півдні та сході країни, зокрема у зв'язку з тимчасовою окупацією регіону Біосферного заповідника "Асканія-Нова" імені Ф. Е. Фальц-Фейна НААН (ОТГ Асканія-Нова Каховського району Херсонської області),
 - зважаючи на самотню структуру Біосферного заповідника "Асканія-Нова" імені Ф. Е. Фальц-Фейна НААН, через поєднання природних екосистем цілинного степу (еталонного зонального ландшафту) зі штучними екосистемами зоопарку з напіввільним утриманням диких копитних, вагоме культурно-історичне значення та міжнародний статус цієї природоохоронної установи, що координується програмою ЮНЕСКО "Людина і біосфера", Севільською стратегією, Бернською та Рамсарською конвенціями,
 - розуміючи актуальність та державну вагу питання відновлення природоохоронної діяльності установи на підконтрольній території України, що передбачає набуття у постійне

користування земельної ділянки з науково-дослідною та природоохоронною метою – збереження біорізноманіття та розведення диких видів тварин, що походять з колекції зоологічного парку "Асканія-Нова", віднесеної до Переліку наукових об'єктів, що становлять Національне надбання України (за розпорядженням КМ України № 472-р від 19.08.2002 р.),

- маючи бажання об'єднати зусилля для створення Центру відновлення степового біорізноманіття, який зосередиться на розведенні та реінтродукції степових видів тварин (великих трав'яних, гризунів, птахів та рептилій) в транскордонному регіоні дельти Дунаю (Україна-Румунія-Молдова) та інших сусідніх регіонах,
- керуючись наміром максимально ефективного втілення та забезпечення сталих результатів проекту «Відновлення водно-болотних угідь та степів в регіоні дельти Дунаю», що реалізується в рамках програми «Ландшафти під загрозою» Кембриджської природоохоронної ініціативи за фінансової підтримки благодійного фонду Пітера Болдуїна і Лісбет Раузинг «Arcadia»,

уклали цей меморандум про тристоронню співпрацю з метою забезпечення кращої координації дій та досягнення синергії результатів зазначених проєктів, організації діяльності та належної взаємодії сторін заради збереження та відновлення природного комплексу Тарутинського степу, створення нових можливостей для соціально-економічного розвитку місцевих громад, відновлення природоохоронної діяльності в частині охорони та збереження біорізноманіття Біосферного заповідника «Асканія-Нова» імені Ф. Е. Фальц-Фейна НААН.

РОЛЬ І КОМПЕТЕНТНІСТЬ СТОРІН МЕМОРАНДУМУ:

Будяцька селищна рада є органом місцевого самоврядування, на землях якого розташований ландшафтний заказник місцевого значення «Тарутинський степ» і яка несе відповідальність за його збереження згідно Охоронному зобов'язанню.

Біосферний заповідник «Асканія-Нова» імені Ф. Е. Фальц-Фейна НААН є природоохоронною, науково-дослідною установою міжнародного значення, що створена з метою збереження в природному стані найбільш типових природних комплексів степового Причорномор'я, здійснення фонових екологічних моніторингу, вивчення навколишнього природного середовища, його змін під дією антропогенних факторів. Відповідно до Статутних рамок Всесвітньої мережі біосферних резерватів ЮНЕСКО установа виконує функції збереження генетичних ресурсів, видів, екосистем та ландшафтів; сталого соціально-економічного розвитку території; матеріально-технічного забезпечення та підтримки демонстраційних проєктів, екологічної освіти та тренінгів, а також досліджень та моніторингу в контексті реалізації місцевих, національних та глобальних проблем збереження природного довкілля та сталого розвитку.

Громадська організація «Рівалдінг Україна» є неурядовою природоохоронною організацією та партнером міжнародної природоохоронної організації «Rewilding Europe», разом з якою вона є одним з ініціаторів, розробників і втілювачів проекту «Відновлення водно-болотних угідь та степів в регіоні дельти Дунаю» і повністю відповідає за його реалізацію в Україні. Відновлення степових екосистем, повернення місцевих видів диких тварин, сприяння розвитку екологічно дружнього бізнесу та сталому використанню природних ресурсів, зокрема екологічного туризму, є складовими довгострокової програми з ревайлдингу в регіоні дельти Дунаю.

НАПРЯМКИ СПІВПРАЦІ:

- ❖ Диверсифікація економічної діяльності Буджацької громади шляхом запровадження і розвитку інноваційних напрямків місцевої економіки, зокрема, розвитку екологічного, наукового і освітнього туризму на основі природних територій (nature-based tourism) як складової концепції економічного розвитку місцевих громад, що ґрунтується на відновленні природних ландшафтів та біологічного різноманіття та створення на їхній основі природних туристичних об'єктів (nature-based economy, wildlife economy).
- ❖ Відновлення та збереження Буджацьких степів, зокрема Тарутинського степу, як унікального природного ландшафту та цінної екосистеми, одного з небагатьох збережених у первісному стані зразків степових ландшафтів в Україні та Європі, шляхом:
 - здійснення робіт із відновлення пошкоджених в результаті незаконного розорення ділянок ландшафтного заказника місцевого значення «Тарутинський степ» за методикою і за участю фахівців Біосферного заповідника «Асканія-Нова» імені Ф. Е. Фальц-Фейна НААН;
 - створення адаптаційних вольтерів – розплідників для відновлення популяцій степових копитних тварин (кулани, сайгаки, лань та олень європейські), гризунів (бабака, ховраха, хом'яка) та птахів (дрохва, степовий журавель);
 - розвиток експериментального стада української сірої худоби і сприяння сталому пасовищному скотарству та вівчарству;
 - здійснення роботи щодо підвищення природоохоронного статусу Тарутинського степу та розширення площі природно-заповідного фонду.
- ❖ Збереження і охорона об'єктів культурної спадщини на території Буджацької громади, їх інтеграція у туристичні маршрути та підвищення туристичної привабливості, розбудова малої туристичної інфраструктури.
- ❖ Інформаційно-просвітницька та навчальна діяльність, спрямована на підвищення обізнаності місцевих мешканців та широкого кола туристів щодо природної та культурної цінності, екосистемних послуг Буджацьких степів та їх ролі в сталому економічному розвитку місцевих громад.
- ❖ Відновлення природоохоронної діяльності Біосферного заповідника «Асканія-Нова» імені Ф. Е. Фальц-Фейна НААН та створення науково-дослідного полігону для збереження біорізноманіття та розведення диких видів тварин, що походять з колекції зоологічного парку "Асканія-Нова".
- ❖ Розробка та реалізація науково-методологічних систем охорони, відтворення та збереження природних степових екосистем, напіввільного утримання ссавців і птахів, та їх подальшої реінтродукції в дику природу.
- ❖ Спорудження вольтерного комплексу та відновлення поголів'я диких видів тварин Біосферного заповідника «Асканія-Нова» імені Ф. Е. Фальц-Фейна НААН: напіввільних локальних популяцій коня Пржевальського (вид, занесений до Червоної книги України), кулана туркменського та сайгака.
- ❖ Розбудова науково-просвітницької, матеріально-технічної та інфраструктурної складових Центру відновлення степового біорізноманіття на території Буджацької громади.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ:

Підписання цього меморандуму не тягне за собою будь-які грошові або матеріальні зобов'язання сторін, а також не може слугувати підставою для відповідальності кількох його сторін або будь-якої окремої його сторони за грошовими, матеріальними, іншими зобов'язаннями інших сторін або будь-якої окремої його сторони як перед кимось зі сторін цього протоколу, так і перед третіми особами.

Будь-які фінансові та матеріальні відносини між усіма або окремими сторонами цього меморандуму, які можуть виникнути у майбутньому в процесі реалізації спільних проєктів або спільної діяльності, регулюватимуться окремими угодами, що визначатимуть зобов'язання сторін та їхні права в рамках кожної конкретної угоди.

В разі реорганізації, злиття або об'єднання з іншими юридичними особами будь-якої сторони цього меморандуму про співпрацю правонаступник такої сторони автоматично стає стороною цього меморандуму.

Будь-яка зі сторін цього меморандуму про співпрацю може відкликати свій підпис, але при цьому зобов'язана письмово поінформувати про свій намір інші сторони цього меморандуму не менш, як за три місяці до виходу з нього.

Цей меморандум про співпрацю є відкритим для підписання іншими зацікавленими особами, які поділяють сформульовані в ньому цілі та готові працювати задля відновлення та збереження степових біотопів та розвитку місцевих громад.

Цей меморандум про співпрацю підписаний сторонами у трьох оригінальних примірниках 10 червня 2025 р.

ПІДПИСИ СТОРІН:

Від імені Бужацької селищної ради
І. Г. КЮССЕ, голова

Від імені Біосферного заповідника «Асканія-Нова» імені Ф.Е. Фальц-Фейна НААН
В. В. ШАПОВАЛ, директор

Від імені ГО «Рівайлдінг Україна»
О. А. ДЬЯКОВ, виконавчий директор